

**ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ "ХРИСТО БОТЕВ" с.ПИРНЕ,
общ.АЙТОС, обл.БУРГАС**

✉ 8528

☎ 0885660770

e-mail: info-200109@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

Ивелина Кънева

Директор на ОУ „Христо Ботев” с.Пирне

Етичен кодекс на общността

2024 - 2025 УЧЕБНА ГОДИНА

Настоящият кодекс е приет на заседание на Педагогическия съвет с Протокол № 13 от 09.09.2024 г., заседание на Обществения съвет с Протокол № 15 от 11.09.2024 г., и е утвърден със Заповед № 659 от 13.09.2024 г. на директора на ОУ „Христо Ботев“ с. Пирне

Училището е място, където се изгражда сплотена училищна общност на ученици, учители и родители. Тази общност постига много повече на принципа на общото действие, като подпомага и допълва личните усилия на всеки. Всички членове на общността се отнасят с уважение помежду си и си помагат за постигането на една обща цел по-добро образование.

ОБХВАТ НА КОДЕКСА

Етичният кодекс на училищната общност представя стандартите за етично поведение на работещите с деца в ОУ „Христо Ботев“ с.Пирне, общ.Айтос, регламентира етичните правила, които следва да се прилагат при изпълнение на служебните им задължения и в ситуация на конфликт на интереси. Установява общи норми на поведение.

Цели на училищния етичен кодекс:

- Да представи основните принципи и ценности, които служителите в училището трябва да **познават и прилагат** в практиката си.
- Да утвърди волята на училищната образователна общност за морални и етични взаимоотношения.
- Да насочи поведението и подпомогне служителят в училището в решаването на етични дилеми в своята практика.
- Да очертаят моралните отговорности на служителите в училището към учениците, към семейството, към колегите си и към останалите училищни служители, към обществото.
- **Раздел I (ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ)**
- **Раздел II (МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ДЕТЕТО)**
- **Раздел III (МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО)**
- **Раздел IV (МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ КОЛЕГИТЕ)**
- **Раздел V (МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО)**
- **Раздел VI (ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ)**
- **Раздел VII (КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ)**
- **Раздел VIII (УЧИЛИЩНА КОМИСИЯ ПО ЕТИКА)**
- **Раздел IX (УЧИЛИЩНИ ЕТИЧНИ СТАНДАРТИ)**
- **ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ**

Раздел I

ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Работещите с деца педагогически специалисти изпълняват своите функции, като се ръководят от основните човешки ценности и принципи:

Чл. 1. Детството е изключително важен период от живота на човека.

Чл. 2. Семейството е най-естествената среда за развитието на детето.

Чл. 3. Всяко дете притежава неповторима уникалност и стойност.

Чл. 4. На всяко дете е гарантирано правото на:

- свобода на изразяване на мнение;
- свобода на мисълта, съвестта и религията;
- формиране на собствени възгледи в право да ги изразява свободно;

Чл. 5. Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.

Чл. 6. Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

Чл. 7. Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.

Чл. 8. Във всички случаи следва да се защитават по най-добър начин интересите на детето.

Чл. 9. За всяко дете, попаднало в риск, възниква спешна необходимост от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

Чл. 10. Децата с изяви дарби се ползват от мерките за специална закрила.

Чл. 11. Работещите с деца трябва да притежават определени личностни, морални и социални качества.

Раздел II

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ДЕТЕТО

Чл. 12. Да основаваме педагогическата си практика на основа на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете.

Чл. 13. Да разбираме и уважаваме уникалността на всяко дете.

Чл. 14. Да се има предвид специфичната уязвимост на всяко дете.

Чл. 15. Да се създава безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.

Чл. 16. Да се подкрепя правото на детето на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.

Чл. 17. Да се работи винаги в най-добрия интерес на детето.

Чл. 18. Да се осигуряват на децата с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.

Чл. 19. Да не се участва в практики, които не зачитат достойнството на детето или са опасни и вредни за физическото и емоционалното му здраве и развитие.

Чл. 20. Да не се участва в практики, които дискриминират по някакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.

Чл. 21. Много добре да се познават и спазват законите и процедурите, защитаващи детето от насилие. Да се познават симптомите на насилие над дете – физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване.

Чл. 22. При съмнение за малтретиране веднага да се уведомяват органите за закрила на детето и се проследява дали са предприети необходимите мерки.

Чл. 23. Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, следва да му се окаже пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

Чл. 24. Когато постъпи информация за действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на детето, незабавно се информират органите по закрила на детето.

Раздел III МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

Чл. 25. Наша първостепенна отговорност е подпомагане на семейството при отглеждането и възпитанието на децата.

Чл. 26. Зачитане на достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.

Чл. 27. Уважаване на ценностите на семейството при отглеждането и възпитанието на децата и на правото му да взема решения за своите деца.

Чл. 28. Информиране на семейството за всички решения, отнасящи се до детето. Когато е възможно, родителите следва да се включват във вземането на такива решения.

Чл. 29. Зачитане на правото на семейството да бъде информирано за начина, по който се работи с детето.

Чл. 30. Информиране на родителите за изследователските проекти, включващи техните деца. Не се позволява и не се допуска участие в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на детето.

Чл. 31. Да не се използват служебните отношения със семейството за лично облагодетелстване. Да не се влиза в отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата с детето.

Чл. 32. Осигуряване на конфиденциалност на информацията и зачитане на правото на семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа. Това не важи в случаите, когато има основания да се счита, че благополучието на детето е в риск.

Чл. 33. Ангажименти по разработването на правила за опазване на поверителността на информацията, които да бъдат достъпни и задължителни за целия персонал и семействата. Разкриването на поверителна информация за детето може да стане само с разрешение на семейството. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа.

Чл. 34. В случаите на конфликт между членовете на семейството да се работи открито, споделяйки наблюденията си за детето с цел всички включени страни да вземат информирано решение, като стриктно се въздържа от вземане на страна в конфликта.

Раздел IV

МОРАЛНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ

Чл. 35. Изграждане и поддържане на отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност.

Чл. 36. Обмяна на информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на детето.

Чл. 37. Работа за утвърждаване на собствения и на колегите си авторитет, въздържайки се от действия, които биха уронили престижа на професията, и проява на нетърпимост към подобни действия.

Раздел V

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

Чл. 38. Предоставяне на висококачествени програми и услуги. Няма да предлагаме услуги, за които не притежаваме компетентност, квалификация или ресурси и правоспособност.

Чл. 39. Да се работи за създаване на сигурна обществена среда, в която детето да получава адекватни здравни грижи, храна, подслон, възпитание и да живее без насилие.

Чл. 40. Да се работи за подобряване на сътрудничеството между организациите, както и за интердисциплинарното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на децата и семейството.

Чл. 41. Да се оказва съдействие за повишаване на степента на разбиране на децата и техните нужди от обществото.

Чл. 42. Да се работи за популяризиране на правата на децата, както и за повишаване на чувствителността на обществото към нарушаването им.

Чл. 43. Да се работи в подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им и да се противопоставяме на тези, които го нарушават.

Раздел VI

ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ОРГАНИЗАЦИОННИТЕ СТРУКТУРИ ОБЩИНА, РУО И МОН

Чл. 44. (1) Служителите извършват своята дейност на най-високо ниво на компетентност в съответствие с професионалните критерии и поемат за решаване само такива задачи, за които са придобили необходимата квалификация.

(2) Служителят извършва административното обслужване законосъобразно, своевременно, точно, добросъвестно и безпристрастно.

(3) Служителят отговаря на поставените въпроси съобразно функциите, които изпълнява. При необходимост той пренасочва въпросите към друг свой колега, притежаващ съответната компетентност.

Раздел VII ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 45. Служителят не трябва да иска, приема или разпределя подаръци, дарения, хонорари, услуги или други облаги за себе си или семейството си, за близки или колеги, които могат да доведат до пристрастност или да окажат влияние върху изпълнението на служебните му задължения, преценката или функциите му, или да бъдат възнаграждение за това.

Чл. 46. Служителят не трябва да позволява да бъде поставян или да изглежда поставен в положение на зависимост от когото и да било. Той също не трябва да извършва работата си по начин, допускащ влияние от друг.

Чл. 47. Служителят опазва повереното му имущество с грижата на добър стопанин и не допуска използването му за лични цели. Информира своевременно директора при загубата или повредата му.

Чл. 48. Служителят в изпълнение на заеманата длъжност трябва да осигури ефективно, компетентно и икономично използване на собствеността, средствата, услугите и финансовите източници, които са му поверени. Те не трябва да бъдат използвани за лични цели или да бъдат предоставяни на трети лица, освен ако е изрично предвидено.

Чл. 49. Служителят трябва да извършва необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, за която е отговорен или му е известна. Използва документите в училището единствено по повод изпълнение на служебните си задължения, при строго спазване на правилата за защита на информацията.

Чл. 50. Бившият служител не трябва да използва или да разкрива поверителна информация, получена от него по време на службата му, освен ако законно е упълномощен да го направи.

Чл. 51. Бившите служители трябва да се въздържат от коментари или действия, които биха причинили загуба на доверие в образователната система, училищната общност или който и да е служител в системата.

Раздел VIII КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 52. Конфликт на интереси възниква тогава, когато служителят има личен интерес и той му влияе дотолкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебните задължения.

(1) Служителят може да извършва образователни услуги на ученици, които се обучават или ще полагат изпит в училището, в което преподава, след като декларира своята дейност пред директора.

(2) Служителят не може да използва служебното си положение за лично и на семейството си облагодетелстване, давайки платени уроци по принуда.

(3) Служителят трябва да избягва всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт той е длъжен да информира веднага ръководителя си.

(4) Служителят не трябва да допуска възможност друг служител да го постави в реален или предполагаем конфликт на интереси.

(5) В случай на вече възникнал конфликт на интереси и само съобразно с нарежданията на ръководителя му служителят може да се оттегли от служебните си задължения, които са причина за възникването на конфликта.

Раздел IX КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл. 53. (1) За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към ОУ „Христо Ботев” с.Пирне се създава Училищна комисия по етика.

(2) Членовете на Комисията по етика се избират от Педагогическия съвет за срок от три години. Съставът включват представители на: ръководството, педагогическия и непедагогическия персонал.

(3) Комисията се състои от 6 члена.

(4) Комисията се избира в срок до един месец след утвърждаването на Етичния кодекс от Педагогическия съвет.

Чл. 54. (1) Комисията по етика:

- разглежда сигнали, свързани със спазването на този кодекс;
- дава задължителни тълкувания на Етичния кодекс.
- предлага предприемане на последващи действия;

(2) Комисията по етика приема Правилник за дейността си, който се утвърждава на заседание на Педагогическия съвет.

(3) Правилникът на дейността на комисията задължително урежда:

1. Реда за събиране на информация и (или) приемане на жалби.
2. Сроковете за разглеждане и отговор на жалбите
3. Реда за налагане на санкции на виновно проявените лица.
4. Регламентира работното време за своята дейност.

Чл. 55. Всеки заинтересован член на училищната общност има право да внесе сигнал в Комисията по етика.

Чл. 57. (1) Комисията по етика разглежда постъпилите сигнали и се произнася с мотивирано становище най-късно в тримесечен срок от постъпването им.

(2) При установено неспазване на този кодекс Комисията прави предложение за налагане на санкция и/или административни мерки по Кодекса на труда.

(3) Непроизнасянето в срок се смята за мълчалив отказ за налагане на санкция.

Чл.58. Видове санкции и административни мерки, предлагани от комисията по етика:

- По Кодекса на труда.
- Колективният трудов договор

Чл. 59 Персоналът на училището (учители, специалисти, обслужващ персонал) се задължават:

- Да уважават уникалността на всяко дете

- Да работят в интерес на детето
- В работата си с децата да не допускат използването на физически наказания и възпитателни методи, уронващи достойнството на децата
- Да уважават и подкрепят семействата при отглеждането и възпитанието на децата
- Да уважават колегите си и да ги подкрепят и насърчават в изпълнение на етичните правила (кодекс)
- Да поддържат висок стандарт на професионално поведение и постоянно обогатяват професионалните си умения
- Да демонстрират външен вид и поведение, които да се отразяват положително върху имиджа на ОУ „Христо Ботев”с.Пирне
- Да служат като застъпници на детето и семейството пред общността и обществото
- Да спазват етичните правила, залегнати в този кодекс

Чл.60. Отказът или незачитането на училищния Етичен кодекс е основание за освобождаване от заеманата длъжност

Чл. 61. Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчита дейността си пред Педагогическия съвет на училището

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл.62 Настоящият Етичен кодекс е съобразен с нормите на Закона за предучилищното и училищното образование, както и с вътрешните актове на учебното заведение.

Чл. 63. Правилата на поведение, съдържащи се в настоящия кодекс, са неизменна част от ежедневната работа на служителите. Спазването на етичните правила за поведение е гаранция за законността на действията на служителите и защита от неоснователни обвинения.

Чл. 64. Чрез спазването на правилата на поведение, заложен в Етичния кодекс и приети от всеки служител, се допринася за изграждането и утвърждаването на положителния образ на училището.

Чл. 65. Настоящият Етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване, в съответствие с промените в нормативната база и очакванията на обществото.

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, УСТАНОВЯВАНЕ И ДОКЛАДВАНЕ НА НАРУШЕНИЯТА И ЗА ПРЕДПРИЕМАНЕ НА ПОСЛЕДВАЩИ МЕРКИ ПРИ ПРИЛАГАНЕ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС

1. Настоящите вътрешни правила уреждат реда и начините за наблюдение, установяване и докладване на нарушенията и за предприемане на последващи мерки при прилагането на Етичния кодекс за поведението на учителите, служителите и работниците в училищната общност. Под „нарушения на Етичния кодекс“ по смисъла на тези правила се разбират следните групи прояви в тяхното поведение:

- неспазване на действащото законодателство;
- неспазване на вътрешноучилищните документи;
- действия и/или бездействия, водещи до разрушаване на доверието към училището;
- грубо отношение към учениците, родителите, колегите и външни лица; проявено неуважение, незачитане на правата и достойнството на личността и допускане на прояви на дискриминация поради етнически, религиозни и други причини;
- прояви на нахърняване на авторитета на други учители, служители и работници и на престижа на учебното заведение, допуснати във и извън училището;
- прояви на недобросъвестно и некомпетентно изпълнение на възложените функции и нахърняване на интересите на други лица.

2. Наблюдението и докладването на посочените в т. 2 нарушения да се извършват по две направления:

- вътрешно докладване – от педагогическия и непедагогическия персонал;
- външно докладване – от родители, граждани, представители на институции и фирми.

3. Сигналите за нарушенията се приемат в училището и се регистрират във входящия дневник – регистър.

4. Регистрираните сигнали се разглеждат от Комисията по етика в училището.

5. Комисията е в състав от представители на:

- Педагогическия персонал: Мима Георгиева – учител; Мариян Вълчев – учител; Диляна Арнаудова – учител;
- Стоилка Спасова – старши счетоводител;
- Комисията се председателства от Ирина Богданова – педагогически съветник.

6. Всички постъпили сигнали се разглеждат от комисията на нейни заседания, за което се води протокол.

7. Комисията не е длъжна да разглежда анонимни сигнали.

8. Членовете на комисията вземат решения с явно гласуване и обикновено мнозинство 50% + 1.

9. Председателят свиква първо заседание за разглеждане на постъпилия сигнал в седемдневен срок от постъпването му.

10. При необходимост от допълнителни данни и доказателства се извършва проверка и се провежда разговор със свидетели на нарушението.

11. При невъзможност случаят да се изясни на едно заседание, се насрочва последващо такова в седемдневен срок след първото.

12. При установяване на нарушения на етичните правила, представляващи и дисциплинарни нарушения, преписката се докладва и на директора за взети дисциплинарни мерки по Кодекса на труда.

13. За предприетите мерки и наложени наказания се уведомяват председателят на комисията по етика и лицето, подало сигнала.

14. При първоначално постъпване на работа всеки учител, служител и работник се запознава с Етичния кодекс и настоящите Вътрешни правила.

УТВЪРЖДАВАМ:

Ивелина Кънева

Директор на ОУ „Христо Ботев” с.Пирне

ПЛАН ЗА РАБОТА НА КОМИСИЯТА ПО ЕТИКА

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Дейността на Комисията се осъществява според стандартите на етично поведение на работещите с деца в сферата на образованието, регламентира етични правила, които следва да се прилагат при изпълнение на служебните задължения и при конфликт на интереси, подчинява се на общи норми на поведение.
2. Дейността на Комисията се основава при спазване на принципите на законност, лоялност, честност, безпристрастност, политическа неутралност, отговорност и отчетност.

II. СЪСТАВ НА КОМИСИЯТА:

Съставът на комисията е избран и приет на заседание на Педагогическия съвет на ОУ „Христо Ботев” с. Пирне, общ. Айтос - Протокол № 13 от 10.09.2024 г.

Председател: Ирина Богданова – педагогически съветник

Членове:

- ✓ представител на педагогическия персонал – Мима Георгиева, Мариан Вълчев, Диляна Арнаудова
- ✓ представител непедагогически персонал- Стоилка Спасова

III. ЦЕЛИ:

1. Всички служители в зависимост от функциите, които изпълняват, да осъществяват действия, предлагат и вземат решения, водещи до лиминиране на произвола и укрепване на доверието в ОУ, „Христо Ботев“ с.Пирне.
2. Да се създаде система за саморегулиране поведението на преподаватели и служители чрез прилагане на Етичния кодекс и адекватно решаване на спорове в и между училището и обществото.
3. Да подпомага учители и служители при прилагане на етичните правила и норми.
4. Всяко дете и семейство да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.

IV. ЗАДАЧИ:

1. Изграждане и поддържане отношение на уважение, доверие, сътрудничество и коректност.
2. Утвърждаване на собствения си и на колегите си авторитет чрез лично поведение и чувство на отговорност.
3. Стремеж да се избягват в поведението конфликтни ситуации, а при възникването им да се полагат усилия за преустановяване, запазване на спокойствие и контрол над поведението.
4. Да се избягват и не допускат всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси.

V.ДЕЙНОСТИ И МЕРОПРИЯТИЯ:

1. В началото на всяка учебна година Комисията по етика запознава новопостъпилите учители, служители и работници с Етичния кодекс за работа с деца.

срок: м.септември 2024 г.
отг: Комисия по етика

2. Популяризиране правата на децата, както и повишаване чувствителността на обществото към нарушаването им.

срок: постоянен
отг:учителите

3. Създаване на сигурна училищна среда, в която детето да получава адекватно обучение, възпитание, здравни грижи, храна и да живее без насилие.

срок: постоянен
отг: учителите

4. Разработване на правила за опазване поверителността на предоставената информация.

срок:постоянен
отг: Комисията по етика

5. Подобряване на сътрудничеството между организациите, както и на интердисциплинарното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на децата, училището и семейството.

срок:постоянен
отг: Комисията по етика

6. Мероприятия за недопускане на конфликт на интереси.

срок:постоянен
отг: Комисията по етика

7. Комисията по етика предприема ефективни мерки за предотвратяване на всяка форма на дискриминация или психически тормоз.

8. Комисията по етика предприема незабавни мерки за отстраняване на всяка форма на проява на дискриминация или психически тормоз.

9. Комисията по етика разглежда сигнали, свързани със спазването на Етичния кодекс, и дава задължителни тълкувания съгласно кодекса.
10. Комисията по етика разглежда постъпилите сигнали и се произнася с мотивирано становище най-късно в едномесечен срок от постъпването им:
- ✓ не произнасянето в срок се смята за мълчалив отказ за налагане на санкция;
 - ✓ анонимни сигнали не се разглеждат.
11. Членовете на комисията по етика са длъжни да не разгласяват информацията, представляваща служебна тайна.
12. Съдействие на класните ръководители в организирането и провеждането на лекции и дискусии в допълнителния час на класа на теми, свързани с дискриминация на основа на пол, народност, етническа принадлежност, религия.
- срок: постоянен
отг. Комисия по етика
13. Съдействие на всеки представител на ОУ „Христо Ботев”, с.Пирне за повишаване общественото доверие и укрепване авторитета на училището като институция .
- срок: постоянен
отг. Комисия по етика
14. При съмнение за малтретиране своевременно уведомяване на органите за закрила на детето и следене за предприемане на мерки.
- срок: постоянен
отг. Комисия по етика
15. Етичната комисия работи за повишаване и укрепване авторитета на учителите и общественото доверие към училището като институция и издигане на престижа му.
- срок: постоянен
отг. Комисия по етика